

P. Andersen: Jeg tillader mig at foreslaa, at Lovforslaget henvises til et Udvalg paa 15 Medlemmer.

Uden Forhandling eller Afstemning vedtoges dette Forslag.

Man gik derpaa til:

Første Behandling af Forslag til Lov om Statshusmænds Rentebetaling.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2143; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 77).

Sagen sattes til Forhandling.

Smørum: Det foreliggende Lovforslag om Statshusmænds Rentebetaling drejer sig om en lille Ændring i Lov Nr. 91 af 25. Marts 1933. Princippet i Loven om Statshusmænds Rentebetaling er jo det, at Renten svares i Forhold til Gennemsnitsprisen paa Smør, Flæsk og Byg. Ved Kornloven af 3. August d. A. blev Prisen paa Byg kunstigt forhøjet med den Afgift, der blev indført, hvilket automatisk medfører en Forhøjelse af Statshusmændenes Renteudgift, men derimod ikke giver Mulighed for en tilsvarende Indtægtsforøgelse, fordi Statshusmændene som Regel maa indkøbe Byg til den Fedevareproduktion, de driver. En Stigning af Verdensmarkedets Kornpris vil ogsaa medføre en højere Pris paa Flæsket, men det samme gælder ikke for en ved en Statsafgift kunstigt fremkaldt højere indenlandsk Kornpris.

Princippet i Loven er, at større Indtjeningsmuligheder medfører højere Rente og mindre Indtjeningsmuligheder tilsvarende lavere Renteudgift for de paagældende Husmænd, det vil sige det gode Princip, at Kreditor og Debitor deler Erhvervslivets Vilkaar i gode og i daarlige Tider. Ved Forhøjelsen af Kapitelstaksten for Byg forrykkes imidlertid dette Forhold til Skade for Debitor, og det foreslaas derfor i dette lille Lovforslag, at der i den Afgift, som beregnes efter Kapitelstaksten for Byg, fradrages et Gennemsnit af den ved Kornloven fastsatte Afgift for Byg for den Periode, Kornloven omfatter, nemlig ved den Rentebetaling, der ydes i Juni og December Termin 1936. Paa mit Partis Vegne skal jeg anbefale Lovforslaget til en hurtig og velvillig Behandling.

Hans Pinstrup: Da Rigsdagen i 1933 gennemførte Loven om Statshusmænds Ren-

tebetaling og den deri indbefattede konjunkturbestemte Rente, mente man med denne Lov i en usikker Tid med Hensyn til Rentebyrden at skabe en Slags Forsikring for Husmændene, og de sidste Aar maa jo betegnes som meget økonomisk usikre for Landbohjemmene. For Aaret 1929 var Gennemsnitsnoteringen for Smør 302 Øre pr. kg, og i 1934 161 Øre pr. kg. Enhver vil kunne forstaa, hvad saadanne Prisfald for Husmændenes største Produktionsgren volder af økonomiske Vanskeligheder i disse Hjem, og derfor vilde en Rentebyrde, der vekslede med de voldsomme Svingninger, under frie Produktionsforhold have virket heldigt.

Forholdenes Udvikling, delvis bundne Produktioner, har imidlertid paa flere Omraader forrykket det daværende Grundlag for Lovens Gennemførelse. Med Hensyn til Bygprisen, som det foreliggende Lovforslag omhandler, var Forudsætningen naturligvis en Kapitelstakst fremgaaet af Verdensprisen paa denne Kornsort, der atter, som foran vist, indvirker paa Prisniveauet af Landbrugets færdige Varer. Den isolerede indenlandske Bygpris vil ikke give samme Udslag, og derfor maa Lovforslaget betegnes som en simpel Retfærdighedshandling ud fra denne Lovgivnings Forudsætning, en Retfærdighedshandling, vi gerne er med til at gennemføre.

Der er ikke i Bemærkningerne til Lovforslaget anført Oplysninger om, hvor mange Statshusmænd der er gaaet ind under denne Lovgivning, og den økonomiske Virkning for dem. Det vil være naturligt, at Lovforslaget henvises til Udvalgsbehandling, saa at vi kan faa disse Oplysninger frem samt Lejlighed til at undersøge og drøfte det af de nye Produktionsforhold, f. Eks. ogsaa med Hensyn til Flæskeproduktionen, vanskeliggjorte Grundlag for denne Lovgivning.

Under frie Afsætningsforhold vilde en konjunkturbestemt Rente have virket anderledes tilfredsstillende. De nuværende Forhold opfordrer til at vise Forsigtighed med at gaa videre ad denne Vej i Øjeblikket, men for de Husmænd, der er under Lovens Bestemmelser, maa Forholdene ordnes saa retfærdigt, som det er muligt, og hertil vil vi yde vor fulde Medvirken.

Ulrich: Jeg skal tilsiige mit Partis Støtte til Gennemførelse af det foreliggende Lovforslag.

Aage Fogh: I Erkendelse af det urimelige i, at den kunstige Kornpris, der frem-